

CSU

ทุกกลุ่มสาระ • ทุกวิชา • ทุกชั้นปี

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี-นาฏศิลป์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

คำอธิบายรายวิชา

ดนตรี-นาฏศิลป์

รายวิชาพื้นฐาน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
เวลา 50 ชั่วโมง/ปี

ศึกษาและอธิบายเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่ก่อกำเนิดเสียงที่แตกต่างกัน ลักษณะของเสียงดัง-เบา อัตราความเร็วของจังหวะ Tempo การอ่านบทกลอนและร้องเพลงประกอบจังหวะ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมดนตรีอย่างสนุกสนานและสร้างสรรค์ ความเกี่ยวข้องของเพลงที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ที่มาของบทเพลงในท้องถิ่น ความน่าสนใจของบทเพลงในท้องถิ่น การเคลื่อนไหวลักษณะต่าง ๆ การใช้ภาษาท่าและการประดิษฐ์ท่าประกอบเพลง การแสดงประกอบเพลงที่เกี่ยวกับธรรมชาติสัตว์ การเป็นผู้ชมที่ดี การละเล่นของเด็กไทย และการแสดงนาฏศิลป์

โดยใช้ทักษะกระบวนการทางดนตรีและนาฏศิลป์ในการแสดงออกทางดนตรีและนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ การวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานดนตรีและนาฏศิลป์


เพื่อให้เห็นคุณค่างานดนตรีและนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล รวมถึงเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี-นาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีจริยธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม

ตัวชี้วัด

มาตรฐาน	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
มฐ. ศ 2.1	ป.1/1, ป.1/3, ป.1/5	ป.1/2, ป.1/4
มฐ. ศ 2.2	ป.1/1, ป.1/2	-
มฐ. ศ 3.1	ป.1/1, ป.1/3	ป.1/2
มฐ. ศ 3.2	ป.1/2	ป.1/1
	8 ตัวชี้วัด	4 ตัวชี้วัด

รวม 12 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี-นาฏศิลป์ ป.1

 เวลา 50 ชั่วโมง

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ดนตรีนาฏ	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 2.1 ป.1/1 รู้ว่าสิ่งต่าง ๆ สามารถ ก่อให้เกิดเสียง ที่ แตกต่างกัน ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 2.1 ป.1/2 บอกลักษณะของเสียง ดัง-เบา และความช้า-เร็ว ของจังหวะ	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ทักษะ ชีวิต	แหล่งกำเนิดเสียง ประกอบด้วยเสียงจาก ธรรมชาติ เสียงที่เกิดขึ้น จากสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ที่ มนุษย์สร้างขึ้น และเสียงที่ เกิดจากการกระทำของ มนุษย์ เสียงที่เกิดขึ้นจาก แหล่งกำเนิดเสียงที่ แตกต่างกัน จะทำให้เกิด ความรู้สึกรู้สึกที่ต่าง ออกไป ซึ่งเสียงต่าง ๆ มีคุณสมบัติและลักษณะ หลายประการตาม แหล่งกำเนิดเสียง เสียงจะ ดังหรือเบาขึ้นขึ้นอยู่กับ ขนาดของวัตถุและแรง กระทำของวัตถุ ความช้า-เร็วของจังหวะ เป็นองค์ประกอบของเพลง อย่างหนึ่ง ซึ่งสามารถสื่อถึง อารมณ์เพลงได้	8

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 สนุกกับกิจกรรมดนตรี	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 2.1 ป.1/3 ท่องบทกลอน ร้องเพลงง่าย ๆ ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 2.1 ป.1/4 มีส่วนร่วมในกิจกรรมดนตรีอย่างสนุกสนาน	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	การฝึกอ่านบทกลอนหรือเนื้อเพลงที่ถูกต้องจะช่วยให้เรียนรู้เรื่องจังหวะซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการขับร้องเพลง และการขับร้องเพลงที่ดีควรฝึกฟังเพลงก่อน เพราะจะทำให้รู้จังหวะและทำนองเพลง รวมถึงสำเนียงในการขับร้อง การร้องเพลงไทยและเพลงไทยสากล ผู้ขับร้องจะต้องเรียนรู้หลักการร้องและเคาะจังหวะที่ถูกต้องจึงจะสามารถขับร้องเพลงได้อย่างไพเราะ การเคลื่อนไหวจังหวะประกอบเพลง เช่น จังหวะเพลงมาร์ช จังหวะเพลงกราว จังหวะอินเดียนแดง เป็นการปฏิบัติกิจกรรมทางดนตรีที่ทำให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และมีความสุข	12
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ดนตรีกับชีวิต	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 2.1 ป.1/5 บอกความเกี่ยวข้องของเพลงที่ใช้ในชีวิตประจำวัน มฐ. ศ 2.2 ป.1/1 เล่าถึงเพลงในท้องถิ่น มฐ. ศ 2.2 ป.1/2 ระบุสิ่งที่ชื่นชอบในดนตรีท้องถิ่น	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	บทเพลงมีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของเรา บางเพลงมีคุณค่าทางวัฒนธรรม ควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ ซึ่งบทเพลงที่ควรศึกษา ได้แก่ เพลงกล่อมเด็กภาคต่าง ๆ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่สะท้อนให้ผู้คนเห็นถึงความเชื่อ ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณีของคนในท้องถิ่น บทเพลง	10

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
	ตัวชี้วัดปลายทาง -		ที่ใช้ประกอบการละเล่น ทำให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และเป็นการ ฝึกการใช้ภาษาของเด็กให้ ดีขึ้น เพลงชาติไทย และ เพลงสรรเสริญพระบารมี มีความสำคัญต่อชาวไทย ดังนั้นเราควรฝึกร้องเพลง ให้ได้ เพื่อแสดงความ เคารพต่อชาติและ พระมหากษัตริย์ รวมถึง เพลงพื้นเมืองซึ่งเป็นเพลงที่ คนในท้องถิ่นสร้างสรรค์ ขึ้นมา มีเอกลักษณ์ที่ แตกต่างกันไปตามท้องถิ่น มีคุณค่าทางวัฒนธรรมที่ ควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้	
หน่วย การเรียนรู้ที่ 4 นาฏศิลป์ พื้นฐาน	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 3.1 ป.1/1 เลียนแบบการเคลื่อนไหว ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 3.1 ป.1/2 แสดงท่าทางง่าย ๆ เพื่อ สื่อความหมายแทนคำพูด	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถ ในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถ ในการคิด 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถ ในการใช้ ทักษะชีวิต	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวทั้ง สิ่งที่มีชีวิตและสิ่งที่ไม่มีชีวิต บางสิ่งเคลื่อนไหวได้ หากเรา สังเกตอย่างตั้งใจจะเห็นว่า สิ่งเหล่านั้นหลายอย่างมี การเคลื่อนไหวที่แตกต่าง กัน และการเคลื่อนไหวก็ จะมีลักษณะเฉพาะตัว มีความงดงามที่ก่อให้เกิด ความรู้สึกชื่นชมและ ประทับใจ ซึ่งเราสามารถ เลียนแบบการเคลื่อนไหว ของสิ่งเหล่านั้น เพื่อนำ มาใช้สื่อความหมายให้ผู้อื่น รับรู้ได้หรือที่เรียกว่า “การ แสดงบทบาทสมมติ” โดย ใช้ท่าทางการเคลื่อนไหว อย่างง่าย ๆ หรือใช้ท่าทาง	15

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
			ที่สวยงามแบบนาฏศิลป์ไทยที่เรียกว่า “ภาษาท่า” เพื่อแสดงท่าทางการเคลื่อนไหวในลักษณะต่างๆ นอกจากนี้ยังสามารถนำท่าทางการเคลื่อนไหวที่เลียนแบบมาใช้ประกอบกิจกรรมต่างๆ ตามความสนใจได้ เช่น เคลื่อนไหวประกอบเพลง	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 กิจกรรมนาฏศิลป์	ตัวชี้วัดระหว่างทาง มฐ. ศ 3.1 ป.1/3 บอกสิ่งที่ตนเองชอบจากการดูหรือร่วมการแสดง มฐ. ศ 3.2 ป.1/2 บอกสิ่งที่ตนเองชอบในการแสดงนาฏศิลป์ ตัวชี้วัดปลายทาง มฐ. ศ 3.2 ป.1/1 ระบุและเล่นการละเล่นของเด็กไทย	1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร 2) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	กิจกรรมที่สร้างความสนุกสนาน เพลิดเพลินนั้นมีอยู่ด้วยกันหลายกิจกรรม บางกิจกรรมสะท้อนให้เห็นถึงศิลปวัฒนธรรมที่ดีงามของชาติ เช่น การละเล่นของเด็กไทย การแสดงนาฏศิลป์ไทย การศึกษาและฝึกปฏิบัติกิจกรรมเหล่านี้จะช่วยปลูกฝังให้เกิดการอนุรักษ์ มองเห็นคุณค่า และความสำคัญ ตลอดจนสามารถต่อยอดไปถึงการรักษาและสืบทอดวัฒนธรรมอันดีงามของชาติต่อไปได้	5